

Tisková zpráva

Lucemburk 17. července 2018

Plány dát do souvislosti financování z EU se zásadami právního státu jsou vítány, ale vyžadují lepší kritéria a více záruk, tvrdí auditoři

Podle stanoviska, které dnes zveřejnil Evropský účetní dvůr, plány Evropské komise snížit financování z EU pro země, které nedostatečně dodržují zásady právního státu, vyžadují lepší kritéria a jasnější záruky pro příjemce prostředků z programů EU.

Auditoři vítají iniciativu, která má chránit rozpočet EU před všeobecnými nedostatky týkajícími se právního státu, jež mohou mít negativní dopad na řádné finanční řízení a účinné financování z EU. Konstatují, že navrhovaný mechanismus má konkrétnější cíl, rozsah a opatření než současný systém a jeho uplatnění je rychlejší. Doporučují však, aby Komise jasně uvedla, čím se při svém posuzování řídí, a také kritéria, postup a rozsah opatření by měly být konkrétnější.

Návrh nařízení o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech předložila Komise na žádost Evropského parlamentu. K všeobecným nedostatkům patří: ohrožení nezávislosti soudnictví, neuskutečnění prevence, nápravy nebo sankce svévolných nebo protiprávních rozhodnutí orgánů veřejné moci, omezování dostupnosti a účinnosti právních opravných prostředků a omezování účinného vyšetřování, stíhání nebo trestání případů porušování práva.

„Naším úkolem jako auditorů Unie je chránit peníze daňových poplatníků. Cíl návrhu vítáme, protože potřebujeme mechanismus, který by rozpočet EU před takovými eventualitami chránil,“ uvedla členka Evropského účetního dvora odpovědná za stanovisko Annemie Turtelboomová. „Ovšem je třeba jej vylepšit; za tohoto stavu je o to důležitější, aby existovala jasná a konkrétní kritéria, z nichž by tato opatření vycházela.“

Auditoři upozorňují, že v návrhu se jasně neuvádí, jaké dostupné zdroje pokynů by Komise pro svá posouzení měla používat. Pokud by je Komise uvedla, mechanismus by podle auditorů mohl být transparentnější a lépe by se mohl sledovat a kontrolovat. Podle návrhu nařízení by také snížení objemu finančních prostředků z EU nemělo vliv na povinnost orgánů státní správy provádět programy EU. Auditoři však upozorňují, že návrh nestanoví, jak by tato povinnost byla zajištěna.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních bodech stanoviska přijatého Evropským účetním dvorem.

Plné znění tohoto stanoviska je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

V návrhu se uvádí, že Komise by měla jednat v souladu se zásadou proporcionality. Nejsou však stanovena přesná kritéria pro důležitá rozhodnutí, jako je zahájení daného postupu nebo určení rozsahu opatření. To nevytváří vhodné podmínky pro jednotné uplatňování příslušných ustanovení.

V neposlední řadě, pokud by pozastavené či snížené finanční prostředky EU byly nahrazeny vnitrostátními prostředky, musel by je ze svého rozpočtu hradit dotčený členský stát. Zejména v případě rozsáhlých pozastavení či snížení to vede k rozpočtovým důsledkům pro členský stát.

Auditoři Evropskému parlamentu a Radě EU doporučují vyzvat Evropskou komisi, aby:

- stanovila jasná a konkrétní kritéria, aby mohla vymezit, co zakládá všeobecný nedostatek ve vztahu k právnímu státu, a stanovit rozsah opatření,
- stanovila, na základě čeho bude určovat lhůty pro členské státy, a v příslušných případech zavedla podobné lhůty pro Komisi,
- prokázala, jak budou zajištěny oprávněné zájmy konečných příjemců,
- při rozhodování o tom, jaká opatření navrhnout, posoudila možné důsledky snížení prostředků z EU pro vnitrostátní rozpočet,
- vyjasnila ustanovení týkající se Úřadu evropského veřejného žalobce.

Poznámka pro redaktory

Judikatura Soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva a rovněž dokumenty, které především na základě zkušeností Benátské komise vypracovala Rada Evropy, poskytují vodítko k hlavnímu významu právního státu jako společné hodnoty EU v souladu s článkem 2 Smlouvy o Evropské unii.

K těmto zásadám právního státu patří zákonnost (což značí transparentní, odpovědný, demokratický a pluralitní proces přijímání zákonů), právní jistota, zákaz svévole výkonné moci, nezávislé a nestranné soudy, účinný soudní přezkum (včetně dodržování základních práv) a rovnost před zákonem.

Evropský účetní dvůr přispívá ke zlepšování finančního řízení EU tím, že zveřejňuje stanoviska k návrhům nových či pozměněných právních předpisů s finančním dopadem. Tato stanoviska při své práci využívají legislativní orgány, tedy Evropský parlament a Rada.

Stanovisko EÚD č. 1/2018 k návrhu nařízení o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech ze dne 2. května 2018 je nyní k dispozici na internetové stránce EÚD eca.europa.eu. Další jazykové verze budou k dispozici v nejbližší době.